

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSS-07379/2020-ERU

Jihlava 29. června 2022

Č. j.: 07379-24/2020-ERU

R O Z H O D N U T Í

Energetický regulační úřad, se sídlem Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava, jako správní úřad věcně příslušný podle § 17 odst. 7 písm. e) bod 2. zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod spisovou značkou OSS-07379/2020-ERU, zahájeném na návrh [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted] (dále též „navrhovatelka“), ve věci sporu se společností EP ENERGY TRADING, a.s., se sídlem Klimentská 46, 110 02 Praha, IČO 273 86 643 (dále též „odpůrce“), podle ustanovení § 141 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“),

rozhodl takto:

Návrh, aby Energetický regulační úřad určil, že Dodatek č. 1 ke Smlouvě o sdružených službách dodávky plynu ze dne 17. března 2020 uzavřený mezi [redacted], nar. [redacted] bytem [redacted] jako zákazníkem, a společností EP ENERGY TRADING, a.s., se sídlem Klimentská 46, 110 02 Praha, IČ 273 86 643, jako obchodníkem s plynem, k odběrnému místu EIC [redacted] zanikl odstoupením ze dne 30. dubna 2020, se zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

I. Podstata sporu

Původní projednání sporu

Energetický regulační úřad (dále též „ERÚ“) obdržel dne 12. srpna 2020, od navrhovatelky návrh na zahájení správního řízení s odpůrcem. Navrhovatelka se tímto návrhem domáhá určení, že Dodatek č. 1 ke Smlouvě o sdružených službách dodávky plynu ze dne 17. března 2020 pro odběrné místo EIC [redacted] (dále jen „Dodatek“) zanikl odstoupením ze dne 5. června 2020 (nebo ze dne 30. dubna 2020) ke dni 31. srpna 2020.

V rámci vylíčení skutkových okolností případu navrhovatelka uvedla, že společnost SIMPLY ENERGY-Partner v energetice s.r.o., se sídlem Závodu míru 584/7, 360 17 Karlovy Vary, IČ 02790637 (dále jen „zprostředkovatel“), uzavřela dne 17. března 2020 v zastoupení navrhovatelky s odpůrcem Dodatek ke smlouvě o sdružených službách dodávky plynu. Vzhledem k tomu, že podle navrhovatelky zprostředkovatel uzavřel nevýhodný a neoprávněný Dodatek, zaslala navrhovatelka dne 30. dubna 2020 dodavateli i zprostředkovateli odstoupení od Dodatku. Odstoupení bylo oběma společnostmi zamítnuto s tím, že Dodatek byl podepsán v obchodních prostorech odpůrce. Dne 5. června 2020 navrhovatelka úkon odstoupení zopakovala. Obě společnosti odstoupení opět zamítly s tím, že Dodatek byly oprávněné dle plné

moci uzavřít.

Energetický regulační úřad oznámil účastníkům řízení dne 26. srpna 2020 zahájení správního řízení a zároveň vyzval odpůrce k vyjádření k návrhu.

Odpůrce ve svém vyjádření ze dne 8. září 2020 zejména uvedl, že dne 5. dubna 2018 uzavřel s navrhovatelkou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. CPHSI-426695 (dále jen „Smlouva“). Smlouva byla uzavřena na dobu určitou do 31. prosince 2020. Dne 17. března 2020 uzavřela navrhovatelka, zastoupená zprostředkovatelem na základě plné moci ze dne 22. února 2018, v obchodních prostorách odpůrce Dodatek, kterým došlo k prodloužení doby trvání Smlouvy do 31. prosince 2023 a sjednání individuální ceny pro toto období. Spolu s uzavřením dodatku zprostředkovatel jako zmocněnec navrhovatelky podepsal převzetí ceníku pro produktovou řadu INDIVIDUAL, který byl sjednán dodatkem a předmluvní informace pro zákazníka-spotřebitele. Podle informací od zprostředkovatele byl navrhovatelce dodatek se všemi dokumenty odeslán dne 24. března 2020.

Odpůrce obdržel od navrhovatelky odstoupení od Dodatku ze dne 30. dubna 2020, které bylo zamítnuto z důvodu, že Dodatek byl uzavřen v obchodních prostorech odpůrce. Odpůrce poté obdržel odstoupení navrhovatelky ze dne 5. června 2020, ve kterém uvedla důvod k odstoupení, že zprostředkovatel nebyl oprávněn za ni uzavřít Dodatek. Odpůrce toto odstoupení neakceptoval, jelikož se domnívá, že zprostředkovatel byl oprávněn na základě plné moci ze dne 22. února 2018 Dodatek za navrhovatelku sjednat.

Navrhovatelka na vyjádření odpůrce reagovala přípisem ze dne 5. října 2020 ve kterém uvedla, že Dodatek je podle ní neoprávněný, jelikož jí nebylo umožněno jej odmítnout a byla jí poskytnuta vysoká cena na tři roky. Navrhovatelka dále zmínila, že Dodatek jí byl zaslán až dne 20. dubna 2020 a to bez ceníku. Z toho důvodu navrhovatelka nemohla odstoupit do 14 dnů od uzavření dodatku a rovněž se navrhovatelka domnívá, že uzavření dodatku v obchodních prostorech odpůrce je účelové.

Energetický regulační úřad svým rozhodnutím č.j. 07379-13/2020-ERU ze dne 15. února 2020 rozhodl o návrhu navrhovatelky tak, že návrhu materiálně vyhověl a upravil den zániku ke dni 6. května 2020 oproti požadovanému zániku ke dni 31. srpna 2020.

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č.j. 07379-13/2020-ERU ze dne 15. února 2020 podal odpůrce dne 1. března 2021 rozklad.

Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) rozhodnutím pod č.j. 07379-19/2020-ERU ze dne 12. října 2021 napadené rozhodnutí zrušila a věc vrátila Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání. Rada v rozhodnutí o rozkladu shledala, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu s právními předpisy, neboť je založeno na právních závěrech, které nejsou přílehlavé ve vztahu k projednávanému případu.

Nové projednání sporu

Energetický regulační úřad přípisem pod č.j. 07379-21/2020-ERU oznámil účastníkům řízení nové projednání věci a současně jim poskytl možnost sdělit nové podstatné skutečnosti mající význam pro rozhodnutí ve věci, pokud nastaly. Dále Energetický regulační úřad přípisem pod č.j. 7379-23/2020-ERU poskytl účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Navrhovatelka nové skutečnosti ani svého práva vyjádřit se nevyužila, odpůrce pouze odkázal na své dřívější návrhy, tvrzení a prezentované právní názory.

II. Posouzení věci

1. Otázka rozhodovací pravomoci Energetického regulačního úřadu

Předmětem tohoto řízení je požadavek navrhovatelky na určení, že Dodatek ke smlouvě o sdružených službách dodávky plynu ze dne 17. března 2020 mezi navrhovatelkou a odpůrcem zanikl odstoupením ze dne 30. dubna 2020 (nebo 5. června 2020) ke dni 31. srpna 2020.

Podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2. energetického zákona platí, že na návrh zákazníka v postavení spotřebitele odebírajícího elektřinu, plyn nebo tepelnou energii pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající. Energetický regulační úřad rozhoduje spory o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie, vznikl, trvá nebo zanikl, a kdy se tak stalo.

Pravomoc Energetického regulačního úřadu lze výkladem dovodit i v případě rozhodování o zániku právního vztahu založeného Dodatkem k původní Smlouvě. Právě tímto Dodatkem se mění základní náležitosti dosavadního právního vztahu, a to cena za dodávku plynu a doba trvání smluvního vztahu. Předmětem smluv o sdružených službách dodávky plynu je závazek dodavatele dodávat zákazníkovi plyn a zajistit na vlastní jméno a účet související službu v plynárenství, oproti tomu má zákazník povinnost uhradit dodavateli řádně a včas dohodnutou platbu. V případě, kdy následný dodatek ke smlouvě změnil dohodnutou cenu, kterou byl po celou dobu zákazník povinen platit dodavateli, zásadně se tím mění obsah dosavadního právního vztahu a materiálně je tímto založen nový závazek. Jedná se tak o novaci právního vztahu podle § 1902 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).

Ustanovení § 1902 občanského zákoníku definuje novaci jako dohodu o změně obsahu závazku, kterou se dosavadní závazek ruší a nahrazuje se novým závazkem (privativní novace). Může-li však dosavadní závazek vedle nového závazku obstát, má se za to, že nebyl zrušen (kumulativní novace). V projednávaném případě se jedná o novaci kumulativní, kdy dosavadní závazek může vedle nového obstát a má se za to, že nebyl zrušen. Vůli nezrušit původní závazek strany sporu jasně deklarovaly ujednáním v Dodatku, který zní: „*Účinností odstoupení se Dodatek od počátku ruší, Smlouva ve znění před uzavřením tohoto Dodatku zůstává nadále v platnosti a dodávka plynu bude realizována v souladu se Smlouvou ve znění před uzavřením tohoto dodatku.*“

Z výše uvedeného vyplývá, že Dodatkem byl založen nový závazek, o jehož zániku je správní orgán oprávněn rozhodnout. Opačný výklad pravomoci rozhodovat o určení podle § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2. energetického zákona by znemožňoval spotřebiteli projednat věc před Energetickým regulačním úřadem, když předmětem Dodatku bylo upravit závazky stran ohledně dodávky plynu.

Navrhovatelka jako zákaznice odebírající plyn pouze pro spotřebu v domácnosti je osobou legitimovanou k podání návrhu ve smyslu citovaného ustanovení. Odpůrce je naproti tomu držitelem licence na obchod s plynem č. 240605079. V případě projednávaného sporného řízení, jsou tak oba účastníci sporu věcně legitimovanými subjekty.

Vzhledem k výše uvedeným argumentům má Energetický regulační úřad za to, že je věcně příslušný o požadavku navrhovatelky podle § 17 odst. 7 písm. e) bod. 2 energetického zákona rozhodnout.

2. Posouzení zániku smluvního vztahu na dodávku plynu

Navrhovatelka se v rámci nového projednání věci nevyjádřila, odpůrce pouze odkázal na svá dřívější vyjádření, tvrzení a právní stanoviska. Ani jeden z účastníků tedy nepředložil nové podklady.

Energetický regulační úřad tedy vychází z podkladů, které jsou založeny ve spise, a zároveň je dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu při novém projednání věci vázán právním

názorem Rady vysloveným v odůvodnění jejího rozhodnutí č.j. 07379-19/2020-ERU ze dne 12. října 2021, kterým bylo rozhodnutí Energetického regulačního úřadu zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání.

Mezi účastníky je nesporné, že dne 5. dubna 2018 byla mezi účastníky sporu uzavřena Smlouva o sdružených službách dodávky plynu č. CPHSI-426695.

Následně dne 17. března 2020 odpůrce se zprostředkovatelem sjednal Dodatek č. 1 ke Smlouvě pro odběrné místo navrhovatelky EIC [REDAKCE]. Zastoupení bylo prokázáno plnými mocemi zprostředkovatele ze dne 22. února 2018 a ze dne 5. srpna 2019. Současně se účastníci řízení shodli na doručení odstoupení od smlouvy ze dne 30. dubna 2020 a ze dne 5. června 2020 odpůrci.

Navrhovatelka se domáhá určení, že odstoupení ze dne 30. dubna 2020, popřípadě odstoupení ze dne 5. června 2020, způsobilo zánik Dodatku ke dni 31. srpna 2020. Naproti tomu odpůrce tvrdí, že Dodatek na základě uvedených odstoupení nezanikl a smluvní vztah ve znění Dodatku dále trvá. Správní orgán posoudil, zda alespoň jeden úkon odstoupení způsobil zánik Dodatku, jak požaduje navrhovatelka.

Spornou otázkou mezi stranami tedy je, zda smlouva byla uzavřena v obchodních prostorách odpůrce, či nikoliv. Podle § 11a odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, je v případě pochybnosti na držiteli licence (odpůrci), který smlouvu se zákazníkem uzavřel, aby prokázal, že smlouva nebyla uzavřena distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory. Tímto ustanovením je tak v případě pochybnosti přesunuto důkazní břemeno výlučně na držitele licence.

První úkon odstoupení od Dodatku učiněný vůči odpůrci byl datován dnem 30. dubna 2020. Důvod pro odstoupení navrhovatelka opírala o „zákonné právo: odstoupení od smlouvy uzavřené distančním způsobem nebo mimo obvyklé obchodní prostory ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření smlouvy či dodatku smlouvy, resp. ode dne, kdy zákazník obdržel poučení o právu na odstoupení“. Navrhovatelka tak odkazuje na zákonné ustanovení § 11a odst. 2 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, ve spojení s § 1829 odst. 1 a § 1829 odst. 2 občanského zákoníku.

Nejprve je nezbytné posoudit, zda byla navrhovatelka oprávněna na základě zákonné úpravy učinit úkon odstoupení od Dodatku. Dodatkem byl podstatně změněn předmět plnění původně sjednané Smlouvy, a to změnou doby trvání právního vztahu a cenou určenou pro toto období. Předmětem smluv o sdružených službách dodávky plynu je závazek dodavatele dodávat zákazníkovi plyn a zajistit na vlastní jméno a účet související službu v plynárenství, oproti tomu má zákazník povinnost uhradit dodavateli řádně a včas dohodnutou platbu. V případě, kdy následný Dodatek ke Smlouvě změnil dohodnutou cenu, kterou byl po celou dobu zákazník povinen dodavateli platit, zásadně se tím obměnil předmět plnění smluvního vztahu pro zákazníka a materiálně je tímto založen nový závazek. Jedná se tak o novaci právního vztahu podle § 1902 občanského zákoníku.

Ustanovení § 1902 občanského zákoníku definuje novaci jako dohodu o změně obsahu závazku, kterou se dosavadní závazek ruší a nahrazuje se novým závazkem (privativní novace). Může-li však dosavadní závazek vedle nového závazku obstát, má se za to, že nebyl zrušen (kumulativní novace). V projednávaném případě se jedná o novaci kumulativní, kdy dosavadní závazek může vedle nového obstát a má se za to, že nebyl zrušen. Vůli nezrušit původní závazek strany sporu jasně deklarovaly ujednáním v Dodatku, který zní: „Účinností odstoupení se Dodatek od počátku ruší, Smlouva ve znění před uzavřením tohoto Dodatku zůstává nadále v platnosti a dodávka plynu bude realizována v souladu se Smlouvou ve znění před uzavřením tohoto dodatku.“

Vzhledem ke skutečnosti, že uzavřením Dodatku, který je materiálně vzato smlouvou, došlo mezi stranami k založení nového právního vztahu, lze obecně připustit, aby byly závazky

z Dodatku zrušeny odstoupením podle § 11a odst. 2 energetického zákona, pokud byly splněny zákonem stanovené podmínky pro odstoupení.

2.1 Posouzení námitky uzavření v obchodních prostorech odpůrce

Navrhovatelka učinila písemně úkon odstoupení dne 30. dubna 2020. Odpůrce potvrdil doručení odstoupení ze dne 30. dubna 2020, byť neuvedl, který konkrétní den bylo odstoupení doručeno.

Odstoupení nebylo ovšem odpůrcem akceptováno z důvodu, že Dodatek byl údajně uzavřen v jeho obchodních prostorech a navrhovatelce nemohlo náležet právo odstoupit.

Navrhovatelka nesouhlasila s nemožností od smlouvy odstoupit podle § 11a odst. 2 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, protože se domnívá, že dodatek nebyl uzavřen v obchodních prostorách odpůrce.

Spornou otázkou mezi stranami tedy je, zda byl Dodatek uzavřen v obchodních prostorách odpůrce, či nikoliv. Podle § 11a odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, je v případě pochybnosti na držiteli licence (odpůrci), který smlouvu se zákazníkem uzavřel, aby prokázal, že smlouva nebyla uzavřena distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory. Tímto ustanovením je tak v případě pochybnosti přesunuto důkazní břemeno výlučně na držitele licence.

Správní orgán konstatuje, že z právního hlediska je pro navrhovatelku prakticky nemožné předložit důkazy, že Dodatek nebyl uzavřen v obchodních prostorách dodavatele. Z této premisy vychází právě § 11a odst. 4 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021, když otáčí důkazní břemeno na držitele licence. Pokud držitel licence důkazní břemeno neunes, pak mu v souladu s teorií důkazní hrozí ztráta sporu.

Správní orgán konstatuje, že z dodatku plyne, že byl uzavřen dne 17. března 2020 v Praze. Z obsahu takto vymezeného místa uzavření Dodatku nelze dovodit, že místem jednání byly obchodní prostory odpůrce. Pro takové určení místa jednání neposkytuje Dodatek žádnou důkazní oporu. Z označení místa jednání nelze vůbec určit, že uvedení slova „Praha“ se vztahuje k obchodnímu prostoru odpůrce.

Takového nedostatku si byl odpůrce vědom a k prokázání skutečnosti jednání v obchodních prostorech předložil čestné prohlášení zprostředkovatele a zástupkyně odpůrce, ve kterých je prohlášeno, že došlo k obchodnímu jednání mezi zprostředkovatelem a odpůrcem dne 17. března 2020 v jeho obchodních prostorech, přičemž v rámci jednání byl sjednán daný Dodatek. Čestná prohlášení jsou oběma účastníky datována dnem 2. listopadu 2020.

Správní orgán vyhodnotil předmětná čestná prohlášení jako listiny předložené odpůrcem k prokázání tvrzení o skutečnosti uzavření smlouvy v obchodních prostorech.

Předložená čestná prohlášení správní orgán nepovažuje za důkaz prokazující uzavření Dodatku v obchodních prostorách odpůrce. Samotná čestná prohlášení není možné objektivně hodnotit jako důkaz prokazující určité skutečnosti vztahující se ke dni 17. března 2020, když z obsahu čestných prohlášení lze zjistit, že tato byla vyhotovena až 2. listopadu 2020. Je tedy zřejmé, že předmětná čestná prohlášení byla podepsána až na základě výzvy správního orgánu k prokázání uzavření Dodatku v obchodních prostorech odpůrce.

Čestnému prohlášení by bylo možné přiznat jistou důkazní hodnotu, ale to výhradně za skutkové situace, kdy by obsah čestného prohlášení potvrzoval nebo zvyšoval důkazní hodnotu jiných v řízení předložených důkazů. Taková důkazní situace v řízení nenastala, neboť odpůrce žádný jiný důkaz o uzavření Dodatku v prostorách odpůrce nepředložil.

K pochybnostem ohledně uzavření smlouvy v sídle odpůrce také přispívá skutečnost, že pro zprostředkovatele by bylo nevýhodné smlouvu podepisovat v sídle odpůrce v Praze, když

sídlo zprostředkovatele (i místo bydliště jednatele) je v Karlových Varech. Zprostředkovatel by tedy vážil cestu dlouhou 130 km, aby následně smlouvu podepsal v sídle odpůrce. Přitom existují mnohem ekonomičtější a efektivnější možnosti, jak smlouvu sjednat, a to zejména elektronicky. Zejména v tom případě, kdy na obou stranách vystupují odborníci v oboru tedy není nutné osobní sjednávání smlouvy, jelikož se u zprostředkovatele předpokládá větší znalost a informovanost o smlouvách o sdružených službách dodávky plynu nebo elektřiny než u samotného spotřebitele.

Navíc z uzavření smlouvy v sídle odpůrce pro navrhovatelku neplyne žádná výhoda, ba naopak se tímto právní postavení navrhovatelky jako spotřebitele značně oslabuje. Není proto jasné, proč by zprostředkovatel měl takto postupovat a značně omezit práva navrhovatelky na odstoupení či výpověď smlouvy. Takové jednání by bylo v rozporu se zájmy zastoupeného (navrhovatelky) a odporovalo by základní zásadě poctivosti jednání podle § 6 občanského zákoníku.

Dále je třeba uvést, že smlouva je typem smluv uzavíraných adhezním způsobem podle § 1798 a násl. občanského zákoníku, neboť základní podmínky smlouvy byly učiněny jednou ze smluvních stran (odpůrcem), aniž by slabší strana měla skutečnou příležitost obsah těchto základních podmínek ovlivnit. Z toho vyplývá, že navrhovatelka zde vystupuje jako slabší smluvní strana a požívá tak ochrany z toho plynoucí.

Dle výše citovaného § 11a odst. 4 energetického zákona tíží důkazní břemeno ohledně prokázání místa uzavření smlouvy držitele licence.

Uvedení v Praze u podpisu zprostředkovatele dostatečně určitě neprokazuje, kde byla smlouva skutečně uzavřena. Ani čestná prohlášení tuto skutečnost neprokázala, spíše naopak vzbudila další důvodné pochybnosti o místě uzavření smlouvy.

Odpůrce byl tím, kdo měl dle díky § 11a odst. 4 energetického zákona prokazovat spornou skutečnost místa uzavření smlouvy. Není úlohou správního orgánu ve sporném řízení, aby za odpůrce objasňoval skutkový stav a vyhledával důkazní prostředky, a tím tak porušoval zásadu procesní rovnosti ve smyslu § 7 správního řádu.

Odpůrce nepředložil žádný jiný důkazní prostředek prokazující uzavření smlouvy v obchodních prostorách odpůrce a neunesl tak důkazní břemeno.

Ve sporném řízení se neuplatňuje zásada materiální pravdy v tom rozsahu, který obecně platí pro správní řízení (§ 3 a § 50 správního řádu). „Důvod pro takové omezení povinnosti správního orgánu zjišťovat podklady pro rozhodnutí vyplývá z charakteru správního řízení, ve kterém správní orgán hraje do určité míry roli „soudu“ stojícího nad stranami sporu, a kde účelem rozhodnutí není přiznat některé ze stran nějaké nové právo či uložit jí nějakou novou povinnost, na rozdíl od správních řízení, jejichž výsledkem je vydání konstitutivního rozhodnutí, jímž se přiznává nějaké právo či ukládá nějaká povinnost. Rozhodnutí v návrhovém sporném řízení je rozhodnutí deklaratorním, v němž je i z tohoto důvodu povinnost správního orgánu zajišťovat podklady pro rozhodnutí nad rozsah toho, jaké důkazy navrhli účastníci řízení, omezena.“ (VEDRAL, Josef. Správní řád. Komentář. Praha: Bova Polygon, 2. vydání, 2012, s. 1086-1087).

Sporné řízení se tak řídí zásadou projednací, jakožto stěžejní zásadou sporného řízení. Zásada projednací znamená, že správní orgán přihlíží pouze k tomu, co mu sporné procesní strany přednesly a k těm důkazům, které mu o svých tvrzeních nabídly. Za výsledek sporu, tedy úspěch nebo neúspěch nese odpovědnost účastník řízení, nikoliv správní orgán. Je tedy čistě věcí odpůrce, že dostatečně neprokázal tvrzenou skutečnost a nepředložil k tomu způsobilé důkazy.

Na Dodatek proto správní orgán nahlížel jako na uzavřený mimo obchodní prostory.

Podle § 11a odst. 2 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021 je

v případě smlouvy o dodávce elektřiny, plynu nebo tepelné energie nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, kterou uzavřel zákazník v postavení spotřebitele s držitelem licence distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory držitele licence, běží čtrnáctidenní lhůta pro odstoupení od smlouvy podle zvláštního zákona ode dne jejího uzavření.

Právo odstoupit od spotřebitelské smlouvy, jejímž předmětem je dodávka elektřiny, plynu nebo tepelné energie a která byla uzavřena distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory, plyne již z § 1829 občanského zákoníku. Ustanovení §11a odst. 2 energetického zákona pouze speciálně stanoví počátek běhu čtrnáctidenní lhůty pro odstoupení zakotvené v § 1829 odst. 1 občanského zákoníku (EICHLEROVÁ, Kateřina, HANDRLICA Jakub, JASENSKÝ Martin, KOŠTÁL Vratislav, PLÁŠILOVÁ Doubravka a ZÁKOUCKÝ Petr, Energetický zákon: Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016, s. 201).

Smlouva, resp. Dodatek byl uzavřen dne 17. března 2020 na základě navrhovatelčina zmocnění zprostředkovatelem na dobu určitou do 31. prosince 2023, přičemž správní orgán nemá pochybnosti o tom, že k uzavření Dodatku došlo mimo obchodní prostory odpůrce. Dodatek tak splňuje veškeré náležitosti pro odstoupení podle § 11a odst. 2 energetického zákona.

2.2 Posouzení zastoupení navrhovatelky zprostředkovatelem

Pro řádné odstoupení podle § 11 a odst. 2 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2021 ve spojení s § 1829 odst. 1 občanského zákoníku platí, že spotřebitel má právo zaslat odstoupení ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření distanční smlouvy, či smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory. Pokud spotřebitel nebyl poučen o právu odstoupit, poté mu náleží možnost odstoupit do 1 roku a 14 dní od počátku běhu lhůty, popřípadě do 14 dní od obdržení poučení (§ 1829 odst. 2 občanského zákoníku).

Správnímu orgánu byla předložena Přihláška k energetické soutěži ze dne 12. února 2018 včetně plné moci z téhož dne a Dohoda o obnovení spolupráce ze dne 5. srpna 2019 rovněž včetně plné moci z téhož dne. Uzavření Přihlášky, Dohody, či udělení plných mocí navrhovatelka nerozporuje.

Navrhovatelka dne 5. srpna 2019 uzavřela se zprostředkovatelem Dohodu o obnovení spolupráce, na základě které dle názoru Rady navrhovatelka a odpůrce obnovili rámcovou dohodu – Přihlášku k energetické soutěži a plnou moc ze dne 12. února 2018.

Zastoupení je upraveno v § 436 a násl. občanského zákoníku. V § 436 odst. 1 občanského zákoníku je stanoveno, že *kdo je oprávněn jednat jménem jiného, je jeho zástupcem; ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.*

V rámci řízení byly předloženy správnímu orgánu obě plné moci ze dne 12. února 2018 a 5. srpna 2019 udělené navrhovatelkou zprostředkovateli, přičemž navrhovatelka je v nich specifikována jasně a určitě (jméno, datum narození, bydliště).

Na základě těchto plných mocí byl zprostředkovatel zplnomocněn za navrhovatelku jednat v rámci „optimalizace v oblasti dodávek plynu“ s jednotlivými dodavateli na trhu a dle čl. IV. plných mocí byl také zmocněnec (zprostředkovatel) v plném rozsahu oprávněn k přijetí vítězné nabídky a podpisu smlouvy o sdružených službách dodávky plynu/elektřiny, nebo k podpisu distribuční smlouvy, včetně všech dokumentů s těmito smlouvami souvisejících.

Dle názoru Rady je obsah plných mocí jednoznačný a směřuje k uzavření smlouvy na dodávku plynu s novým dodavatelem a ukončení stávajícího smluvního vztahu.

Zprostředkovatel na základě zmocnění jednal s vybraným dodavatelem plynu (odpůrcem) a jeho jednání za navrhovatelku vyústilo dne 17. března 2020 v uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, respektive k jejímu Dodatku.

Správní orgán proto nemá důvod pochybovat o tom, že navrhovatelka udělila zprostředkovateli plné moci k zastupování, přičemž dle § 436 a násl. občanského zákoníku vznikala ze zastoupení práva a povinnosti přímo navrhovatelce.

Udělila-li navrhovatelka zprostředkovateli plnou moc v takto širokém rozsahu, musela, nebo spíše si měla být vědoma následků, které pro ni tímto úkonem mohou nastat. Nevěnovala-li však při udělení plné moci plnou pozornost rozsahu zmocnění a takové zmocnění udělila, není možné zpětně brojit proti úkonům, ke kterým byl zmocněnec oprávněn.

Z výše uvedeného rovněž plyne, že smluvní vztah mezi navrhovatelkou a odpůrcem nemohl zaniknout ani na základě odstoupení od dodatku ze dne 5. června 2020, neboť ze strany zprostředkovatele dle názoru odvolacího orgánu nedošlo k překročení plné moci ze dne 5. srpna 2020.

2.3 Posouzení splnění informační povinnosti

Jak již bylo výše uvedeno, na základě plných mocí byl zmocněnec v plném rozsahu oprávněn *k přijetí a podpisu* smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, nebo podpisu distribuční smlouvy, *včetně všech dokumentů s těmito smlouvami souvisejících* (č. IV plných mocí).

Odpůrce v rámci správního řízení předložil listinu „Informace pro zákazníka – spotřebitele“, která obsahuje mimo jiných informací i poučení zákazníka o právu na odstoupení od smlouvy dle § 11a odst. 2 energetického zákona.

V projednávaném případě byla listina Informace pro zákazníka podepsána dne 17. března 2020 panem Hermannem Salzerem, jednatelem zprostředkovatele.

Rada Energetického regulačního úřadu má za to, že tímto došlo ze strany odpůrce k poučení zákazníka o jeho právech a povinnostech, které ze smlouvy pro zákazníka plynou, a to prostřednictvím jeho zástupce.

Odpůrce ve svém vyjádření ze dne 8. září 2020 uvedl, že dle jeho informací zprostředkovatel zaslal navrhovatelce Dodatek, spolu s ceníkem a předmluvními informacemi.

Správní orgán uvádí, že odpůrce není z povahy věci schopen prokázat, zda ke konečnému poučení navrhovatelky skutečně došlo, protože není schopen tuto situaci ovlivnit.

Rozporuje-li navrhovatelka, že nebyla zprostředkovatelem řádně a včas poučena o svých právech plynoucích z uzavření Dodatku, je nutné svá práva uplatňovat vůči zprostředkovateli, nikoli vůči odpůrci, neboť ten dle názoru Rady svoji poučovací povinnost vůči navrhovatelce splnil, když poučil jejího zástupce.

Odvolací orgán vyhodnotil, že odpůrce svoji poučovací povinnost vůči navrhovatelce, resp. jejímu zástupci splnil. Zda se takového poučení dostalo i samotné navrhovatelce však nemůže jít k tíži odpůrce.

Z daného plyne, že navrhovatelce svědčilo právo na odstoupení od smlouvy podle § 11a odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 1829 odst. 1 občanského zákoníku ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření Dodatku a poučení o možnosti od smlouvy odstoupit.

Je odpovědností navrhovatelky, že svému zástupci udělila široce koncipovanou plnou moc, která umožňovala zástupci právně jednat jménem a na účet navrhovatelky ve smyslu § 436 a násl. občanského zákoníku. Nicméně v tomto případě navrhovatelka rovněž výslovně umožnila, aby zástupce opatřil podpisem i další dokumentaci související s uzavřením smlouvy s předmětem dodávky elektřiny nebo plynu. Mezi takové související dokumenty lze podřadit i dokumenty osvědčující splnění povinností podnikatele vůči spotřebiteli podle § 1811 a násl. občanského zákoníku včetně poučení spotřebitele podle § 1829 odst. 1 občanského zákoníku.

Z předložených podkladů a zejména obsahu plné moci správní orgán dovodil, že navrhovatelka výslovně umožnila, aby její zástupce opatřoval podpisem i další dokumenty včetně dokumentů osvědčujících poučení spotřebitele podle § 1829 odst. 1 občanského zákoníku.

Má-li spotřebitel právo odstoupit od smlouvy podle ustanovení § 1829 odst. 1 občanského zákoníku, nevyžaduje se, aby uvedl důvod, a s právem odstoupit od smlouvy nelze spojit postih. Využije-li spotřebitel právo odstoupit od smlouvy podle tohoto ustanovení, považuje se lhůta pro odstoupení za zachovanou, pokud spotřebitel v jejím průběhu odešle podnikateli oznámení, že od smlouvy odstoupuje (§ 1818 občanského zákoníku).

Ve smyslu § 605 odst. 1 občanského zákoníku lhůta nebo doba určená podle dnů počíná dnem, který následuje po skutečnosti rozhodné pro její počátek.

Jestliže byl Dodatek uzavřen dne 17. března 2020, následující den, tedy 18. března 2020, začala navrhovatelce plynout čtrnáctidenní lhůta pro odstoupení. Lhůta uplynula dnem 2. dubna 2020.

Navrhovatelka odstoupení zaslala odpůrci dne 30. dubna 2020. Odpůrce obdržení odstoupení potvrdil a datum odeslání nerozporoval.

Z uvedeného plyne, že navrhovatelka učinila úkon odstoupení až po uplynutí zákonem stanovené lhůty 14 dnů od uzavření smlouvy. Jednalo se tudíž o opožděné právní jednání, které nemohlo pro nedodržení zákonných podmínek vyvolat zamýšlené právní následky v podobě zániku právního vztahu založeného Dodatkem.

Navrhovatelka v petitu požadovala určení, že Dodatek zanikl na základě odstoupení od smlouvy ze dne 30. dubna 2020 nebo ze dne 5. června 2020 ke dni 31. srpna 2020.

V řízení bylo zjištěno, že odstoupením ze dne 30. dubna 2020 Dodatek ke smlouvě o sružených službách nezanikl pro jeho opožděnost.

Odstoupení ze dne 5. června 2020 navrhovatelka odůvodnila tím, že zprostředkovatel nebyl oprávněn za navrhovatelku Dodatek uzavřít.

Jak již bylo uvedeno výše, navrhovatelka nerozporuje udělení plných mocí ze dne 12. února 2018 a 5. srpna 2019. Z plné moci ze dne 5. srpna 2019 vyplývá, že dle bodu IV. je zmocněnec (zprostředkovatel) v plném rozsahu oprávněn k přijetí vítězné nabídky, podpisu smlouvy o sružených službách dodávky plynu/elektřiny a další související dokumentace.

Z daného plyne, že ani toto odstoupení ze dne 5. června 2020 nemohlo vyvolat zánik Dodatku, neboť dle správního orgánu byl zprostředkovatel za navrhovatelku oprávněn jednat.

V řízení tedy bylo zjištěno, že navrhovatelka učinila úkon odstoupení ze dne 30. dubna 2020 opožděně a ani odstoupení ze dne 5. června 2020 nevyvolalo zánik Dodatku, neboť zprostředkovatel byl za navrhovatelku oprávněn jednat. Z daného důvodu správní orgán návrh zamítl.

III. Závěr

Podle § 141 odst. 4 správního řádu ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Správní orgán může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.

Energetický regulační úřad při svém rozhodování přihlédl k podkladům a důkazním prostředkům založeným ve správním spisu, zejména provedl důkazy vyjádřením navrhovatelky ze dne 10. srpna 2020 a ze dne 5. října 2020, vyjádřením odpůrce ze dne 8. září 2020, Smlouvou o sružených službách dodávky plynu, Dohodou o obnovení spolupráce, Dodatkem ze dne

17. března 2020, odstoupením ze dne 30. dubna 2020 a ze dne 5. června 2020, plnou mocí ze dne 22. února 2018 a ze dne 5. srpna 2019, Informacemi pro zákazníka – spotřebitele, čestnými prohlášeními ze dne 2. listopadu 2020, průvodním dopisem ze dne 20. dubna 2020.

ERÚ hodnotil podklady, zejména důkazy, podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemných souvislostech; přitom přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co účastníci uvedli.

V daném případě bylo v řízení zjištěno, že Dodatek ze dne 17. března 2020 nezanikl ani na základě odstoupení ze dne 30. dubna 2020 ani na základě odstoupení ze dne 5. června 2020.

Podle § 141 odst. 7 správního řádu platí, že rozhodnutím ve sporném řízení správní orgán návrhu zcela, popřípadě zčásti vyhoví, anebo jej zamítne, popřípadě ve zbylé části zamítne. Vzhledem k učiněným zjištěním Energetický regulační úřad rozhodl tak, že návrh na určení zániku právního vztahu založeného Dodatkem ze dne 17. března 2020 zamítl.

Navrhovatelce lze do budoucna doporučit, aby věnovala dostatečnou pozornost obsahu smluvní dokumentace a v případě jakýchkoli pochybností dokumentaci neopatrovala svým podpisem. Pokud už takto činí, musí správní orgán respektovat zásadu uvedenou v § 4 občanského zákoníku, podle které má každá svéprávná osoba rozum průměrného člověka i schopnost jej užívat s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.

Pokud navrhovatelka odsouhlasila takto široce koncipované zmocnění včetně oprávnění zástupce podepisovat další související dokumenty, třetí strany důvodně očekávaly, že si je navrhovatelka důsledků existence zastoupení vědomá včetně splnění poučovací povinnosti podnikatele v kontaktu se zástupcem podle § 1829 odst. 1 občanského zákoníku.

Poučení o oprávném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lenka Sýkorová
oprávněná úřední osoba
oddělení sporných a schvalovacích
řízení

Rozdělovník:
EP ENERGY TRADING, a.s